

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2021-22

4t NIVELL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA
LENGUA CASTELLANA

INTRODUCCIÓ.

La programació que tot seguit presente és entesa com un **instrument de planificació del meu treball** per al present curs escolar i que conté una justificació, una contextualització i una explicació dels diferents elements curriculars. A més, presente l'organització d'objectius seleccionats, les competències clau del currículum amb les què estan relacionats, els continguts, la metodologia, els criteris d'avaluació, etc., inclosos al **Decret 108/2014**, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, en funció de la normativa vigent, les característiques de l'entorn, del centre i del meu alumnat, per al **4t curs** d'Educació Primària, a l'àrea de Lengua Castellana

Esta programació està configurada a través de la proposta del llibre explora 4, d'Edicions Bromera, que pretén contribuir a la introducció de la ciència i del mètode científic com a instrument d'aprenentatge i reflexió, fonamental per a bastir uns procediments de treball adequats i que proporcionen independència i capacitat per a progressar en l'autogestió del coneixement a través de la curiositat i que seran, imprescindibles per a l'adquisició de la resta d'aprenentatges curriculars.

Els materials que es presenten en el mateix van a ser adaptats a propostes metodològiques variades i, per tant, el llibre de text no es va a convertir en el centre de l'activitat de la meua aula, sinó que el vaig a inserir a la mateixa i em va a servir per a completar el conjunt d'experiències relacionades amb l'aprenentatge de la ciència i el mètode científic.

Respecte a la seua **justificació legal**, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE), en el seu **article 91** sobre les **funcions del professorat** determina que, entre altres, he de realitzar les següents: "La programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats." Per altre costat, el **Reial Decret 126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, determina en el seu **article 3.2** que "els centres docents desenvoluparan i completaran, en el seu cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en ús de la seua autonomia". El D108/2014 fixa en el seu article 11 els elements que, com a mínim, han de constar en les programacions didàctiques.

El propi **D108/2014** i la seua modificació pel **D88/2017**, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica este Decret, serviran de base en tots els aspectes curriculars de la meua Programació. Per últim, dir que he tingut en compte **l'Ordre ECE/65/2015**, de 21 de gener, per la què es descriuen les **relacions** entre les **competències**, els **continguts** i els **criteris d'avaluació** de l'Educació Primària, ja que **l'objectiu** és **potenciar l'aprenentatge per competències**, integrant-les a la resta d'elements curriculars per propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

L'adquisició eficaç d'estes **competències clau del currículum**, per part del meu l'alumnat i la seua contribució a l'aconseguiment dels objectius de l'etapa educativa, des d'un caràcter transversal i interdisciplinari, exigeix el disseny **d'activitats** que permeten al meu alumnat avançar cap els resultats d'aprenentatge de més d'una competència a la vegada.

Sobre la **justificació pràctica**, és a dir, les seues **finalitats**, ressalte les següents: ser un **instrument de planificació, desenvolupament i avaluació** del procés d'ensenyament i aprenentatge; **facilitar al màxim la meua pràctica docent**; assegurar la **coherència entre les intencions educatives i la pràctica** a l'aula; servir de **guia i referent** per a programar les **Unitats Didàctiques Integrades**; oferir el **marc de referència** per organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del meu alumnat; **augmentar la meua competència com a professional** de l'ensenyament i **potenciar el treball d'equip** de tot el professorat.

Però, **com cal fer una Programació Didàctica?** Doncs, **l'article 12** del **D108/2014** determina els **passos que s'han de seguir** per a la seua correcta elaboració.

Tot seguit, presente la seua seqüència de forma resumida: **primer**, la Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE) marca les directrius, reparteix les tasques i planteja un calendari de treball; **segon**, els Equips Docents, juntament amb els especialistes, elaboren les Programacions Didàctiques seguint les directrius i el pla de treball marcats, coordinats pel Cap d'Estudis; **tercer**, el/la director/a del centre comprova que les Programacions Didàctiques continguen els elements segons la normativa; en **quart** i últim lloc, la Inspecció d'Educació supervisa i realitza el seu seguiment.

La Programació que presente es **contextualitza** al **CEIP Virgen del Rosario**, a la ciutat de Torrent, província de València, on des de fa uns anys, la incorporació d'alumnat estranger és

molt significativa. Actualment, trobem xiquets i xiquetes de més de 20 països del món i el fet que tinguen costums i cultures diferents ens ha portat a plantejar-se molts interrogants sobre la nostra pràctica educativa que van molt més enllà d'aconseguir la competència lingüística en els dos idiomes oficials de la Comunitat. Estem convençuts que la millor manera d'evitar la discriminació i el racisme és preservar la identitat de cada grup, conèixer i acceptar la diversitat per tal d'aconseguir la comprensió i l'enteniment. Totes les mesures educatives estan recollides al programa "Nuestro cole es de colores".

Es tracta d'un **col·legi de dues línies** que compta amb **7 unitats d'Educació Infantil (EI)** i **13 unitats d'Educació Primària (EP)**.

En referència als **llocs docents** són els que corresponen d'acord amb **l'Ordre 12/2013**, de 14 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es fixen els criteris per a la determinació de les relacions de llocs de treball i es publiquen les **plantilles** tipus de les Escoles Infantils de II Cicle, dels Col·legis Públics d'Educació Primària i dels Centres d'Educació Especial de titularitat de la Generalitat Valenciana.

Respecte al **projecte lingüístic**, el centre presenta, en Educació Primària, un **Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (Llei 4/2018)**, on el 57% de les matèries s'estudien en valencià, un 27% en castellà i un 17% en anglès.

Per últim, i per a aconseguir el bon funcionament del centre, este disposa d'una sèrie de **documents organitzatius bàsics** com són: el Projecte Educatiu (**PEC**), la Concreció Curricular, la Programació General Anual (**PGA**), el Pla de Foment Lector (**PFL**), el Pla d'Acció Tutorial (**PAT**), el **Pla d'Igualtat i Convivència (PIC)**, el Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (**PADIE**), el Pla d'Actuació per a la Millora (**PAM**), el **Plans de transició entre etapes**, i el **Pla d'Autoprotecció**, a més del Projecte Lingüístic del Centre (**PLC**) que he nomenat anteriorment.

A l'aula de 4t A hi ha una ràtio de 24 alumnes dels quals tres són de compensatòria amb coneixement de la llengua Valenciana. Hi ha 1 alumne repetidor i 1 alumne amb nivell IV de resposta a la inclusió i 4 alumnes de nivell III.

A l'aula de 4t B hi ha 23 alumnes dels quals, 7 són xics i 16 són xiques. Hi ha 3 alumnes

nouvingudes, d'aquestes 1 desconeix les dues llengües oficials, 1 solament coneix la llengua castellana i l'altra coneix les dues llengües. Hi ha 8 alumnes de nivel III.

2, 3 I 4 OBJECTIUS DE L'ÀREA VINCULATS AMB COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM I CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ.

ÀREA DE LENGUA CASTELLANA

2.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA PER A L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

1. Participar en situaciones de comunicación dirigidas y espontáneas.
2. Expresarse de forma oral satisfaciendo las necesidades de comunicación en diferentes situaciones.
3. Comprender los mensajes orales.
4. Ampliar el vocabulario para la mejora de la expresión y la comunicación.
5. Comprender y memorizar diferentes tipos de textos.
6. Producir textos orales y sencillos relacionados con el ámbito cotidiano del alumno.
7. Utilizar el lenguaje oral para comunicarse.
8. Valorar los medios de comunicación social como instrumento de aprendizaje.
9. Leer y comprender distintos tipos de textos acordes a su edad.
10. Utilizar estrategias para la comprensión de textos.
11. Utilizar las TIC como medio para la lectura y comprensión de textos y para la realización de ejercicios.
12. Trabajar el Plan Lector para fomentar el gusto por la lectura.
13. Producir textos escritos de acuerdo con modelos sencillos.
14. Utilizar la lengua de forma oral y escrita.
15. Utilizar el diccionario como recurso.
16. Elaborar proyectos individuales o colectivos sobre diferentes temas del área.
17. Favorecer el pensamiento crítico y respeto hacia los demás.
18. Trabajar el plan de escritura para la mejora de la eficacia escritora y fomentar la creatividad.
19. Utilizar las TIC para presentar sus producciones.
20. Identificar los componentes básicos de una situación comunicativa.
21. Aplicar los conocimientos sobre la lengua para resolver problemas de comprensión de textos orales y escritos.
22. Conocer y aplicar las normas ortográficas y utilizarlas con corrección en los textos.
23. Reconocer e identificar los elementos de la frase: sujeto-predicado , su relación, adjetivos, verbos, determinantes, género, número, concordancias, acentuación, formas verbales, siglas,....
24. Reconocer la realidad plurilingüe de España.
25. Utilizar los textos literarios como fuente de disfrute y enriquecimiento.
26. Integrar la lectura expresiva y la comprensión de textos.
27. Utilizar las bibliotecas de aula y de centro para obtener información y disfrutar de la lectura.
28. Elaborar textos sencillos siguiendo patrones.
29. Identificar y corregir en textos orales y sencillos rasgos y expresiones que manifiesten discriminación.
30. Participar en dramatizaciones de textos literarios adaptados a la edad.
31. Adquirir hábitos de trabajo, esfuerzo, constancia, trabajo en equipo, cooperación,...
32. Análisis de diferentes textos, figuras y recursos literarios, poemas,...

COMPETENCIES CLAU DEL CURRÍCULUM

1 ^a	Comunicació lingüística (CCL)
2 ^a	Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CM)
3 ^a	Competència digital (CD)
4 ^a	Aprendre a aprendre (CAA)
5 ^a	Competències socials i cíviques (CSC)
6 ^a	Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)
7 ^a	Consciència i expressions culturals (CEC)

BLOQUE 1.- COMUNICACIÓN ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR

OBJETIVOS DE ÁREA	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	CC
<p>1 2 3 7 14 17</p>	<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Estrategias y normas de interacción oral aprendidas: escuchar atentamente, respetar las intervenciones, los sentimientos y experiencias de los demás, poniéndose en su lugar. Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). -Reconocimiento de situaciones que favorecen o impiden la comunicación. -Utilización de elementos del lenguaje no verbal como complemento a la comunicación (movimientos, expresión facial, gestos, etc.) y del verbal (pausas, tono, etc.) para enfatizar el contenido del discurso. -Utilización de estrategias de comprensión de los mensajes orales: distinción entre sentido literal, inferencial y estético. - Formulación de hipótesis sobre contenido y contexto, y sobre significados a partir del análisis de elementos significativos, lingüísticos y paralingüísticos (modulación y tono de la voz, gestualidad, lenguaje corporal y postural). -Estructura de la encuesta. -Planificación de la expresión oral. Apoyo gráfico. -Recursos de la expresión oral: Pronunciación, entonación, ritmo. -Expresión facial, movimientos, tono de voz. Mirar a los interlocutores. 	<p>BL1.1. Participar en coloquios sobre temas escolares, conversaciones, entrevistas y diálogos para resolver conflictos escuchando con atención, poniéndose en el lugar del otro, respetando el contenido del discurso del interlocutor y expresando sus ideas y opiniones de manera ordenada.</p> <p>BL1.2. Reconocer las ideas principales, secundarias y algunos datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social expresando su opinión sobre el contenido del mensaje.</p> <p>BL1.3. Producir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, respetando la estructura de los mismos y utilizando el vocabulario, la entonación, la dicción y los recursos no verbales correctamente, además de un lenguaje respetuoso.</p> <p>BL1.4. Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.</p> <p>BL1.5. Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación</p>	<p>CCLI CSC SIEE</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CD CSC</p>

<p>1 2 3 5 6 7 8 14 17 21 29</p>	<p>-Importancia de la mejora en expresión oral. -Uso de las diferentes estrategias de memoria visual y auditiva. CONTENIDOS ESPECÍFICOS -Situaciones de comunicación, dirigidas o espontáneas: diálogos, conversaciones y coloquios sobre temas escolares. -Organización lógica del discurso. -Identificación, interpretación y diferenciación de mensajes verbales y no verbales. -Comprensión, interpretación y valoración de textos orales literarios o no literarios con finalidad didáctica o de uso cotidiano. -Reconocimiento de ideas principales, secundarias y detalles relevantes. -Información personal, familiar y del entorno próximo. -Compras, indicaciones de lugar o direcciones. -Expresión y producción de textos orales literarios y no literarios: narrativos: relatar acontecimientos, anécdotas, chistes, reconstruir poemas en forma de cuentos, etc.; descriptivos: descripciones detalladas de personajes, paisajes, imágenes, etc.; expositivos: encuestas y entrevistas, definición de conceptos, exposiciones, presentaciones orales, etc.; instructivos: reglas de juegos, instrucciones para realizar trabajos, resolver problemas, realizar un experimento, etc.; argumentativos: discusiones, expresión coherente de opiniones personales; predictivos: formulación de hipótesis, anuncios, recomendaciones, etc. -Descripción física y descripción detallada. Orden lógico y espacial. -Identificación del uso de expresiones y valoraciones de carácter sexista, evitando su uso en nuestras producciones. -Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio. -Memorización de poemas, retahílas, adivinanzas, refranes y</p>	<p>utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitando, mediante simulación y con ayuda de guías, las estructuras y el lenguaje propios de estos textos.</p>	
--	--	---	--

	<p>otros textos orales con diferente finalidad (lúdica, de aprendizaje, etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Reproducción de cuentos y otros textos breves y sencillos escuchados en diferentes formatos. -Identificación y clasificación de los medios de comunicación social: radio, cine, publicidad, televisión, internet, etc. -Comprensión de textos orales procedentes de la radio, de la televisión o de internet como instrumento de aprendizaje y de acceso a informaciones sobre hechos y acontecimientos próximos a su experiencia y que resulten significativos en su entorno. -Expresión de opinión. -Producción de textos orales propios de los medios de comunicación social, con especial incidencia en la noticia y el anuncio publicitario, mediante simulación, ofreciendo y compartiendo información. 		
--	---	--	--

BLOQUE 2.- COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER

OBJETIVOS DE ÁREA	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	CC
<p>8 9 10 11 12 19 21 25 26 27</p>	<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Estudio y análisis de los elementos básicos de textos narrativos (distinción entre introducción, nudo y desenlace). -Estudio de los elementos básicos de los textos descriptivos (esquema de contenido) y expositivos (distinción entre ejemplos y definiciones) e introducción al estudio de los argumentativos (planteamiento de un problema o asunto y sus argumentos con la intención de convencer). -Estudio y análisis de textos multimodales, interpretando el 	<p>BL2.1. Leer, de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus gustos y preferencias.</p> <p>BL2.2. Interpretar, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social, anticipando y comprobando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices,</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p> <p>CCLI CAA</p>

	<p>mensaje a partir de la confluencia de textos, imágenes, gráficos, etc.</p> <p>-Introducción al estudio de los elementos básicos de textos periodísticos (titulares, entradilla y pie de fotos).</p> <p>-Introducción al estudio de los elementos básicos de textos ilustrados, de álbumes y cuentos infantiles (asociación de la información que aportan las ilustraciones con el contenido del texto y secuenciación de la historia).</p> <p>-Uso de estrategias para la comprensión lectora: antes de la lectura anticipando hipótesis a través de información paratextual (contexto) y analizando la estructura del texto y su tipología; durante la lectura reformulando hipótesis, relacionando los conocimientos previos (tema, conceptos básicos, vocabulario, etc.) con la información nueva que aporta el texto, asociando la información que ofrecen las ilustraciones con el contenido del texto, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos en los textos; y después de la lectura (destacando ideas principales y secundarias y localizando información específica que dé respuesta a preguntas determinadas).</p> <p>-Selección de lecturas personales cercanas a sus intereses de forma autónoma como fuente de disfrute.</p> <p>-Búsqueda, localización dirigida y lectura de información en distintos tipos de textos y fuentes documentales (enciclopedias, diccionarios, libros de divulgación, revistas, etc.) para ampliar conocimientos y aplicarlos en trabajos personales.</p> <p>-Utilización dirigida de herramientas de búsqueda y visualización digital en dispositivos de las TIC para localizar y tratar la información de manera responsable, haciendo uso de webs acordes a su edad (enciclopedias, diccionarios y repositorios en línea).</p> <p>-Utilización de manera autónoma de las bibliotecas de aula y centro, e iniciación en el uso de las municipales y públicas, para</p>	<p>destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas, realizando inferencias y expresando su opinión sobre el contenido.</p> <p>BL2.3. Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información de forma responsable y reconociendo que puede no ser fiable, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, y utilizarla en las tareas de aprendizaje.</p> <p>BL2.4. Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro y de forma guiada las bibliotecas del entorno social próximo para buscar información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios, respetando las normas de funcionamiento.</p> <p>BL2.5. Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como apadrinamientos lectores, clubs de lectura, etc. para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, en el desarrollo de algunas actividades.</p>	<p>CCLI CD</p> <p>CCLI CSC SIIE</p> <p>CCLI CSC CEC</p>
--	--	--	---

<p>8 9 11 21 25 26</p>	<p>obtener información y seleccionar lecturas personales, haciendo uso de sus diferentes espacios funcionales.</p> <p>-Conocimiento y respeto de las normas de funcionamiento de las bibliotecas para un uso responsable de las mismas.</p> <p>-Participación en diferentes acciones contempladas en el Plan lector del centro referidas a la comprensión y la dinamización lectora (apadrinamiento lector, clubs de lectura, etc.).</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>-Lectura de diferentes tipos de textos continuos y discontinuos, en distintos soportes (impresos, digitales y multimodales) tanto del ámbito escolar como del social: reglamentos sencillos; noticias en periódicos, revistas y webs infantiles; diarios, cartas y correos electrónicos, mapas, planos y gráficos, canciones, etc.</p> <p>-Lectura en voz alta con pronunciación correcta y entonación y ritmo adecuados, en función de los signos de puntuación.</p> <p>-Aplicación de los elementos básicos de los textos narrativos, descriptivos y expositivos a la comprensión e interpretación de los mismos.</p>		
--	--	--	--

BLOQUE 3.- COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

OBJETIVOS DE ÁREA	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	CC
<p>1 13 17 28</p>	<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <p>-Conocimiento y uso guiado de los elementos básicos de textos (apoyo textual, silueta, variaciones tipográficas, presencia de ilustraciones, etc.) del ámbito escolar y social, como noticias y artículos de opinión para webs infantiles o escolares, diarios, cartas, correos electrónicos, textos explicativos de mapas,</p>	<p>BL3.1. Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de guías y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo su estructura, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.</p>	<p>CCLI CAA SIEE</p>

<p>1 4 13 17 19 26 28</p>	<p>planos, gráficos, etc. -Uso en las producciones escritas de un lenguaje no discriminatorio y respetuoso con las diferencias. -Planificación: inclusión de los recursos lingüísticos más adecuados para escribir textos narrativos, descriptivos, explicativos, predictivos y argumentativos. CONTENIDOS ESPECÍFICOS -Escritura y reescritura, individual o colectiva, de textos del ámbito escolar o social con diferentes intenciones. -Uso del lenguaje no verbal en las producciones escritas. -Aplicación de las normas ortográficas tanto en las producciones escritas propias como en dictados, entre otras técnicas, con el fin de consolidar las normas gramaticales y ortográficas. -Uso de un vocabulario adecuado al nivel educativo. -Redacción del borrador, evaluación y revisión del texto para mejorarlo con ayuda de guías (instrucciones verbales) y de los compañeros. -Reescritura del producto final. -Participación activa y guiada en la evaluación, autoevaluación y coevaluación de producciones escritas, tanto propias como de otros, contrastando con la consulta de modelos. -Redacción de textos narrativos con distinción entre planteamiento, nudo y desenlace. -Redacción de textos descriptivos, siguiendo un esquema claro de contenido, y explicativos, distinguiendo claramente entre definiciones y ejemplos. -Redacción, de forma guiada, de textos predictivos, acompañados o no de apoyos gráficos y visuales. -Redacción, siguiendo modelos, de textos argumentativos, con planteamiento de un problema o tesis y sus argumentos. -Respeto por las licencias de uso, modificación y distribución de contenidos generados por otros.</p>	<p>BL3.2. Realizar, mediante procedimientos guiados, el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, para mejorar el producto final y presentarlo cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.</p> <p>BL3.3. Utilizar, de forma guiada, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva, reconociendo que puede no ser fiable, mediante tablas, cuadros sinópticos, gráficos o herramientas sencillas de edición de contenidos digitales, para utilizarla en las tareas de aprendizaje o para comunicar conclusiones utilizando diversos recursos de forma responsable.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA CD</p>
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none">-Resumen y presentación de la información mediante un texto utilizando los conectores y el vocabulario conceptual de forma adecuada al nivel educativo, poniendo especial atención en los estilos de letra, títulos, puntuación y ortografía correcta.-Organización y representación del texto de forma creativa utilizando herramientas de edición de contenidos digitales que permiten incluir texto con formato carácter (fuente, tamaño, negrita, subrayado, cursiva, etc.) y la manipulación básica de imágenes (traslación, rotación y escalado).-Almacenamiento de la información digital siguiendo un esquema de organización sencillo (árbol de carpetas y dispositivos de almacenamiento externo).-Selección razonada de las producciones a incluir en el portfolio.-Memorización comprensiva de la información debidamente organizada.		
--	---	--	--

BLOQUE 4.- CONOCIMIENTO DE LA LENGUA

OBJETIVOS DE ÁREA	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	CC
<p>11 15 16 17 19 23 24 31</p>	<p>CONTENIDOS COMUNES CON VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Selección de las definiciones dadas en el diccionario según el contexto de las palabras. -Diferentes clases de diccionarios. -Normas de uso del diccionario para buscar cualquier clase de palabra. -Diferenciación del sustantivo y del verbo dentro de la oración. -Diferenciación entre oración, párrafo y texto. -Asociación de las diferentes lenguas de España con las correspondientes comunidades autónomas. -Identificación de las principales características de las lenguas de España. -Interés por conocer y por tener competencia en los dos idiomas cooficiales de la Comunitat Valenciana. -Conciencia de las variantes lingüísticas de las diferentes lenguas presentes en el contexto social y escolar. -Actitud positiva ante los usos de las lenguas, evitando cualquier acto de discriminación. -Perseverancia ante el esfuerzo, fuerza de voluntad. -Constancia y hábitos de trabajo. Capacidad de concentración. Adaptarse a los cambios. Resiliencia, superar obstáculos y fracasos. Aplicación de estrategias de aprendizaje cooperativo y por proyectos. Búsqueda de orientación o ayuda cuando la necesita de forma precisa. -Planificación y organización de proyectos individuales o colectivos. 	<p>BL4.1. Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos, detectando errores y resolviendo sus dudas con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.</p> <p>BL4.2. Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios online e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.</p> <p>BL4.3. Reconocer la concordancia de los elementos constitutivos de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.</p> <p>BL4.4. Diferenciar las características geográficas de las lenguas de España para reconocerlas en producciones orales y escritas, propias y ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar.</p> <p>BL4.5. Seguir instrucciones de tareas de</p>	<p>CLI CAA</p> <p>CCLI CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CSC</p> <p>CAA SIEE</p>

<p>11 19 23</p>	<p>-Organización y gestión de un proyecto. Selección de la información técnica y los materiales. Evaluación del proyecto y el producto con ayuda de guías. Mejora del producto y del proceso tras la evaluación.</p> <p>-Desarrollo de proyectos en equipo, transformación de ideas en acciones, cumpliendo con su parte del trabajo en tareas que implican a varios compañeros. Ayuda, confluencia, trabajo con todos, aceptación de todos. Control de la expresión de sentimientos y emociones en conflictos.</p> <p>-Envío y recepción de contenidos digitales por medio de herramientas comunes con dispositivos de las TIC que lo permitan con el objeto de compartir información.</p> <p>-Gestión y protección de la identidad digital. Conciencia de la necesidad de proteger su privacidad y la de los demás.</p> <p>-Buenas formas de conducta: guarda el turno de palabra, se dirige al receptor con respeto, pondera su tiempo de habla, cuida su privacidad e intimidad, etc.</p> <p>-Maneras de prevenir y denunciar las malas formas de conducta como el ciberacoso o la discriminación por género o cultura.</p> <p>-Responsabilidad de proteger a otros contra los peligros en la comunicación a través de las TIC.</p> <p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <p>-Clasificación y características generales de cada clase de nombre.</p> <p>-Adjetivos determinativos: exclamativos.</p> <p>-Concordancia de género y número (sustantivos colectivos, palabras invariables, homónimos, irregularidades en la concordancia entre masculino y femenino).</p> <p>-Identificación de diptongos e hiatos en las palabras.</p> <p>-Reglas básicas de acentuación.</p> <p>-Conjugación del modo indicativo de verbos regulares.</p> <p>-Formas impersonales de los verbos: gerundio y participio.</p>	<p>aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.</p> <p>BL4.6. Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.</p> <p>BL4.7. Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo, expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa y utilizando el diálogo igualitario.</p> <p>BL4.8. Interactuar y compartir con supervisión contenidos digitales a través de las herramientas de comunicación más comunes con dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta, utilizando un lenguaje no discriminatorio y previniendo, denunciando y protegiendo a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.</p>	<p>CAA SIEE</p> <p>CSC CAA SIEE</p> <p>CCLI CD CSC</p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -Reglas para la formación de comparativos y superlativos. -Relación de las desinencias verbales con la conjugación: modo, tiempo, número y persona. -Separación de las formas verbales en raíz y desinencia. 		
--	--	--	--

BLOQUE 5.- EDUCACIÓN LITERARIA

OBJETIVOS DE ÁREA	CONTENIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	CC
<p>5</p> <p>9</p> <p>11</p> <p>17</p> <p>18</p> <p>19</p> <p>25</p> <p>26</p> <p>30</p> <p>32</p>	<p>CONTENIDOS ESPECÍFICOS</p> <ul style="list-style-type: none"> -Identificación del narrador, los personajes y las referencias, explícitas o implícitas, al espacio y al tiempo en novelas o fragmentos de novelas. -Medida de versos, distinción entre arte mayor y menor e identificación de fenómenos de contacto fonético entre palabras y dentro de las palabras. -Distinción entre diálogo y acotaciones, identificación de la utilidad de estas y del valor unitario de actos y escenas. Identificación del espacio y del tiempo en que transcurre la acción siempre que parezca explícito en las acotaciones. -La metáfora y la aliteración. 	<p>BL5.1. Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan las novelas, poesías, canciones y obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios, mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.</p> <p>BL5.2. Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre la propia tradición cultural a través de la lectura o audición reflexiva de los textos literarios, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, con</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CCLI CD CAA CEC</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -Identificación de recursos retóricos como metáforas y aliteraciones en textos literarios orales y escritos del ámbito escolar. -Escucha activa y lectura autónoma, en el aula, de obras o fragmentos de obras de la literatura universal, adaptadas a la edad, para obtener información sobre elementos como el medio ambiente, la climatología, la geografía o la historia, entre otros, del entorno más próximo y de otros países y civilizaciones. -Registro, con supervisión, de la información obtenida para utilizarla posteriormente con finalidad académica. -Elaboración guiada y colaborativa de obras teatrales que traten temas de su interés, con unidad de espacio y tiempo y con creatividad y recursos retóricos adecuados al nivel educativo. -Escritura de poemas que traten temas de su interés y uso de recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo. -Uso de las TIC de manera guiada para realizar las distintas fases de la creación textual. -Selección razonada de las producciones a incluir en el portfollio. -Dramatización de textos literarios y no literarios adecuados al nivel educativo, como anuncios, conversaciones, etc., sobre temas de interés para el alumnado. -Representación y dramatización de pequeñas escenas teatrales en grupo partiendo de modelos, con sentido estético y creatividad. -Identificación de las posibilidades expresivas lingüísticas y no lingüísticas (cuerpo, movimiento, voz) así como las características formales de los textos en representaciones teatrales. -Autoevaluación de las dramatizaciones propias y coevaluación de las dramatizaciones de los compañeros, mediante criterios e indicadores previamente establecidos. 	<p>orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, reconociendo que la información puede ser no fiable.</p> <p>BL5.3. Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos y con sentido estético y creatividad, relatos breves, poemas y obras de teatro sencillas que traten temas de su interés, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel educativo.</p> <p>BL5.4. Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel y representaciones teatrales, aplicando con sentido estético y creatividad las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.</p>	<p>CCLI CEC SIEE</p> <p>CCLI CSC SIEE</p>
--	---	---	---

5.UNITATS DIDÀCTIQUES.

En la programació de les unitats didàctiques consten els continguts, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable vinculats a aquests, els descriptors que treballen els objectius específics de cada unitat i les competències bàsiques vinculades a cada proposta de treball de les que apareixen en el llibre de llengua castellana d'Edicions Bromera.

Tanmateix, totes les actuacions i propostes que fan referència a una major concreció dels continguts dels diferents àmbits que es pretenen assolir en cada activitat que faig a l'aula, com d'avaluació, desenvolupament metodològics de cadascuna de les activitats, les estratègies d'aplicació, propostes de motivació i propostes de variacions d'activitats les trobe a la guia didàctica del mateix.

DISTRIBUCIÓ DE LES 12 UNITATS DIDÀCTIQUES.

TRIMESTR E	Nº	TÍTOL
1º	1	¿Jugamos?
	2	La hora de los versos.
	3	Se hace saber.
	4	Entre libros.
2º	5	Todo es pura magia.
	6	¡Manos a la obra!
	7	Salvar la Tierra.
	8	¡Que llueva!
3º	9	Nunca pasa nada...hasta que pasa.
	10	¡En marcha!
	11	Cuestiones personales.
	12	Planificamos las vacaciones.

La **distribució** d'estes unitats les he realitzat també tenint en compte el **calendari escolar** del present curs.

UNIDAD DIDÁCTICA 1.- ¿JUGAMOS?

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Lectura y comprensión de textos narrativos.	CCL	<ul style="list-style-type: none"> Entender e interpretar el significado de las palabras de un texto. 	BL1:1.1/1.2
Expresión oral a partir de ilustraciones sobre juegos en el patio.	CD	<ul style="list-style-type: none"> Interactuar, de forma guiada, en conversaciones, sobre temas cotidianos y familiares de su interés. 	BL2:2.1
El diccionario. Tipos de diccionarios.	SIEE	<ul style="list-style-type: none"> Conocer los diferentes tipos de diccionarios y su uso. 	BL2:1.1
Sílaba tónica y átona.	CEC	4. Reconocer el tipo de palabras según el número de sílabas e identificar la sílaba tónica. Identificar la información esencial de un texto breve y sencillo en lengua estándar y con estructuras simples y léxico de uso frecuente.	BL2:2.1
Los textos instructivos.	CM	5. Reconocer y escribir un texto instructivo.	BL4:3.1/3.2
El nombre y el grupo nominal.	CAA	<ul style="list-style-type: none"> Identificar las características de un sustantivo y conocer los elementos de un grupo nominal. 	BL4:3.3
Interpretación de un plano.	CSC	<ul style="list-style-type: none"> Interpretar los elementos de un plano. 	BL3:1.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 2.- LA HORA DE LOS VERSOS

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
La poesía .	CCL	1. Identificar la tipología textual del poema y los recursos literarios de la aliteración y la metáfora. Interactuar, en conversaciones sobre temas cotidianos de su interés.	BL5:1.1/2.2
Vocabulario sobre la naturaleza.	CD	2. Interactuar, de forma guiada, en conversaciones, sobre temas cotidianos y familiares de su interés.	BL1:1.1
La literatura.	SIEE	3. Conocer los diferentes tipos de textos literarios.	BL5:1.1
Las palabras derivadas. Prefijos.	CEC	4. Identificar las palabras derivadas de una misma familia y conocer los significados de los prefijos más comunes.	BL4:2.2
Las palabras agudas. Acentuación.	CM	5. Conocer las reglas de acentuación de las palabras agudas y escribirlas correctamente.	BL4:4.3
El poema.	CAA	6. Leer, de forma guiada, con adecuación al formato y a la estructura textual.	BL2:1.1
El artículo: género y número.	CSC	7. Reconocer los artículos determinados e indeterminados y su concordancia en género y número con el sustantivo al que acompañan.	BL4:2.3

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 3.- SE HACE SABER

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Las normas de convivencia	CCL	1.Interactuar, de forma guiada, en conversaciones sobre temas cotidianos y familiares de su interés.	BL1:1.1/1.2
Sinónimos y antónimos.	CD	2.Conocer la sinonimia y la antonimia e identificar palabras antónimas y sinónimas de una palabra.	BL4:2.1
Palabras llanas y esdrújulas. Acentuación.	SIEE	3.Conocer las reglas de acentuación de las palabras llanas y esdrújulas, y escribirlas correctamente.	BL4:3.3
La noticia.	CEC	4.Identificar los elementos y las características principales de una noticia.	BL2:1.1
El texto teatral.	CM	5.Leer, de forma guiada, con adecuación al formato y a la estructura textual.	BL2:1.1/2.2
Los demostrativos.	CAA	6.Reconocer los determinantes demostrativos y su concorancia en género y número con el sustantivo al que acompañan.	BL4:1.1
Confección de un cartel.	CSC	7Identificar la estructura y finalidad de un cartel y diseñar uno.	BL3:1.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 4.- ENTRE LIBROS

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Formas de leer.	CCL	Interactuar de forma guiada, en conversaciones sobre temas cotidianos y familiares de su interés.	BL1:1.2/1.3
Palabras derivadas.	CD	Conocer las reglas de formación de aumentativos, diminutivos y despectivos, y relacionarlos con la palabra correspondiente.	BL4:2.2
La letra ll y la letra y.	SIEE	Conocer las reglas de ortografía de las grafías y y ll, y escribir correctamente las palabras que se escriben con y y ll.	BL4:3.3
La fábula.	CEC	Identificar los elementos y las características principales de una fábula.	BL5:1.1
Los posesivos.	CAA	Reconocer los determinantes posesivos y su concordancia en género y número con el sustantivo al que acompañan y el número de poseedores.	BL4:1.1
Organización de una exposición.	CSC	Trabajar en equipo, respetar las opiniones de los otros, y colaborar con sus aportaciones para realizar un proyecto común.	BL2:1.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 5- TODO ES PURA MAGIA.

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
La fantasía	CCL	1. Identificar personajes y características propias de los cuentos de fantasía.	BL2:2.11.1
La familia léxica	CD	2. Conocer las palabras primitivas y las palabras derivadas, y relaciona las que pertenece a una misma familia léxica.	BL4:2.2
La letra j	SIEE	3. Conocer las reglas de ortografía de la grafía j, y escribir correctamente palabras que se escriben con j.	BL4:3.3
El texto narrativo	CEC	4. Entender e interpretar las peculiaridades de un texto narrativo.	BL2:2.2
Los pronombres personales	CM	5. Reconocer la persona, el número y el género de los pronombres personales.	BL4:4.2
Los posesivos	CAA	6. Reconocer y clasificar correctamente los determinantes posesivos.	BL4:1.1
La receta	CSC	7. Identificar la estructura y las características principales de una receta y asociarla con los textos instructivos.	BL3:1.1

UNIDAD DIDÁCTICA 6.- MANOS A LA OBRA

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Los oficios	CCL	1.Expresar oralmente y por escrito todo lo relacionado a un oficio.	BL1:1.2/1.3
El campo semántico	CD	2.Identificar las palabras que pertenecen a un mismo campo semántico.	BL4:1.3
Adjetivos y verbos con v	SIEE	3.Conocer las reglas de ortografía de la grafía v, y escribir correctamente las palabras que se escriben con v,	BL4:3.3
El texto predictivo	CEC	4.Reconocer y escribir y texto predictivo.	BL3:1.3
El verbo	CM	5.Identificar verbos e indicar que expresan en relación al contexto.	BL4:1.1
Interpretación de un gráfico	CAA	6.Interpretar y elaborar un gráfico.	BL2:5.5
	CSC		

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 7-SALVAR A LA TIERRA.

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
El medio ambiente	CCL	1.Interactuar, de forma guiada, en conversaciones relacionadas con el medio ambiente.	BL1:1.2/1.3
Palabras polisémicas	CD	2.Reconocer las palabras polisémicas y distinguir su significado según el contexto.	BL4:2.1
Verbos terminados en -bir y -aba	SIEE	3.Escribir correctamente las formas verbales de los verbos que terminan en -bir y -aba.	BL4:2.2
La carta al director.	CEC	4.Asociar la carta al director con la tipología de texto argumentativo.	BL2:4.1
El texto narrativo.	CM	5.Analizar e interpretar un texto narrativo.	BL2:1.1
Número y persona del verbo.	CAA	6.Reconocer el número y la persona de las formas verbales y su concordancia con el sujeto.	BL4:4.2
Tipos de representaciones teatrales.	CSC	7.Distinguir los tipos de representaciones teatrales y conocer las características de cada una.	BL5:1.1/2.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 8-¡QUÉ LLUEVA!

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
El recital de poesía	CCL	1.Leer, de forma guiada, con adecuación al formato y a la estructura textual.	BL2:1.1
Palabras homófonas.	CD	2.Conocer las palabras homófonas y diferenciarlas según el contexto.	BL4:2.1
La letra h. Los verbos haber y hacer	SIEE	3.Conocer la regla de ortografía de la grafía h, y escribir correctamente las palabras que se escriben con h.	BL4:3.3
La descripción de personas	CEC	4.Leer textos en los que se describen personas y diferenciar entre descripción objetiva y subjetiva.	BL2:1.1
El acróstico	CM	5.Identificar la estructura y las características de un acróstico, y crear acrósticos.	BL4:2.1
Las conjugaciones verbales	CAA	6.Clasificar los verbos en función de su conjugación.	BL4:1.2
Hacer un resumen	CSC	7.Identificar la estructura y las características principales de un resumen.	BL3:2.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 9-NUNCA PASA NADA.....HASTA QUE PASA

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Animales y fobias	CCL	1.Interactuar, de forma guiada, en conversaciones.	BL1:1.4
Palabras compuestas	CD	2.Diferenciar las palabras compuestas de las simples y aprender a formar palabras compuestas.	BL4:2.2
El punto. La raya.	SIEE	3.Conocer el funcionamiento de los signos ortográficos básicos, como los diferentes tipos de puntos y la raya o guión largo.	BL4:3.3
El folleto informativo.	CEC	4.Estudiar y analizar los elementos básicos del folleto publicitario o informativo.	BL2:1.1
El texto narrativo.	CM	5.Estudiar los elementos básicos de un texto narrativo (introducción, nudo y desenlace)	BL2:1.1
Los tiempos verbales.	CAA	6.Estudiar los tiempos verbales(presente, pasado y futuro) y diferenciar entre formas simples y compuestas de los verbos.	BL4:1.2
Reconocer fuentes de información.	CSC	7.Reconocer y utilizar con autonomía diferentes tipos de fuentes de información para buscar información.	BL1:8.3

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 10 – EN MARCHA.

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Los viajes	CCL	1.Interactuar, de forma guiada, en diálogos.	BL1:3.3
Frases hechas	CD	2.Estudiar el significado de algunas frases hechas.	BL4:2.1
La coma	SIEE	3.Conocer el funcionamiento de los signos ortográficos básicos, como la coma.	BL4:3.3
Las descripciones de lugares	CEC	4.Estudiar y analizar los elementos básicos de los textos que contienen descripciones de lugares.	BL2:1.1
El texto instructivo	CM	5.Estudiar los elementos básicos de un texto instructivo.	BL2:1.1
El adverbio	CAA	6.Estudiar los tipos de adverbios y aprender a clasificarlos por tipos según el contexto.	BL4:1.1
Textos según su silueta.	CSC	7.Reconocer con autonomía diferentes tipos de texto según su silueta.	BL2:1.1

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 11 – CUESTIONES PERSONALES.

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Las contradicciones	CCL	1.Expresar contradicciones.	BL1:1.1
Vocabularios y diccionarios bilingües. Lenguas de España.	CD	2.Saber para qué sirven los vocabularios y diccionarios bilingües, así como conocer las diferentes lenguas de España.	BL4:6.1
Recursos gráficos y tipográficos	SIEE	3.Conocer la finalidad de los recursos gráficos y tipográficos y aprender a hacer uso de estos.	BL3:4.2, 5.1,8.1
La biografía	CEC	4.Estudiar y analizar los elementos básicos de la biografía y la autobiografía.	BL5: 1.1,4.1
El texto narrativo	CM	5.Conocer las características básicas de un texto narrativo.	BL5:1.1,4.1
Las preposiciones y las conjunciones	CAA	6.Identificar y memorizar las diferentes preposiciones y conjunciones en producciones orales y escritas.	BL4:2.3,4.1
Hechos importantes.	CSC	7.Reconocer hechos importantes en un texto biográfico y descartar la información innecesaria.	BL3:1.3,2.1.

ACTIVIDADES DIGITALES: VER LA CARPETA DE MATERIALES

UNIDAD DIDÁCTICA 12 – PLANIFICAMOS LAS VACACIONES.

CONTENIDOS	COMPETENCIAS CLAVE	CRITERIOS DE EVALUACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE
Lectura y comprensión de textos narrativos.	CCL	<ul style="list-style-type: none"> Entender e interpretar el significado de las palabras de un texto. 	BL1:1.1/1.2
Expresión oral a partir de ilustraciones sobre juegos en el patio.	CD	<ul style="list-style-type: none"> Interactuar, de forma guiada, en conversaciones, sobre temas cotidianos y familiares de su interés. 	BL2:2.1
El diccionario. Tipos de diccionarios.	SIEE	<ul style="list-style-type: none"> Conocer los diferentes tipos de diccionarios y su uso. 	BL2:1.1
Sílaba tónica y átona.	CEC	4. Reconocer el tipo de palabras según el número de sílabas e identificar la sílaba tónica. Identificar la información esencial de un texto breve y sencillo en lengua estándar y con estructuras simples y léxico de uso frecuente.	BL2:2.1
Los textos instructivos.	CM	5. Reconocer y escribir un texto instructivo.	BL4:3.1/3.2
El nombre y el grupo nominal.	CAA	<ul style="list-style-type: none"> Identificar las características de un sustantivo y conocer los elementos de un grupo nominal. 	BL4:3.3
Interpretación de un plano.	CSC	<ul style="list-style-type: none"> Interpretar los elementos de un plano. 	BL3:1.1

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

A l'article 2 del RD126/2014 es defineix el concepte de **metodologia** com *el conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'èxit dels objectius plantejats.*

La base legal de la metodologia a utilitzar en la programació didàctica, la trobem en la **LOE**, en la seua redacció donada per la **LOMCE**, que estableix al seu **article 16** sobre els **principis generals** que: "L'acció educativa en esta etapa procurarà la integració de les diverses experiències i aprenentatges de l'alumnat, i s'adaptarà als seus ritmes d'aprenentatge".

Així mateix, al seu **article 19** sobre **principis pedagògics**, determina que: "En esta etapa es posarà especial èmfasi en l'atenció a la diversitat de l'alumnat, en l'atenció individualitzada, en la prevenció de dificultats d'aprenentatge i en la posada en marxa de mecanismes de reforç, tant prompte com es detecten estes dificultats".

La posada en funcionament d'esta base legal suposa la utilització d'una sèrie de principis educatius, l'eficàcia dels quals ha sigut contrastada en les últimes dècades. Cal ressaltar entre estos **principis generals de metodologia** que fem servir: **Motivació**, imprescindible per a

qualsevol aprenentatge; **Individualització**, cada alumne és diferent (base de l'atenció a la diversitat); **Socialització**, donat que l'escola és un agent socialitzador per excel·lència; **Activitat**, ja que els xiquets/es aprenen fent; **Globalització**, perquè la realitat és un tot global, tots els coneixements estan interrelacionats i l'alumnat aprèn globalment; **Interès**, que està molt relacionat amb la motivació; **Gradualitat**, perquè cal partir d'allò més simple a allò més complex; **Autonomia**, molt relacionada amb l'empreniment en Educació Primària; **Normalització**, **integració** i **inclusió**, que suposa impartir el currículum dins de la classe tenint molt en compte la inclusivitat; **Transferència** o **funcionalitat**, és a dir, que allò après servisca per a qualsevol situació; **Avaluació**, que ha de ser contínua, global, formativa, integradora, ...

D'altra banda, cal posar també en funcionament estos **principis de tall constructivista**: com partir dels **coneixements previs** de l'alumnat i tindre en compte el seu nivell de desenvolupament; construir **aprenentatges significatius**, millor que memorístics; potenciar

un **clima d'afectivitat** a l'aula; utilitzar el **joc i la gammificació** com a recurs didàctic; desenvolupar la **capacitat d'aprendre a aprendre**; gestionar adequadament els recursos didàctics i, en especial, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació; i afavorir la participació de la **família**.

Per últim, donat que esta programació es concreta a **l'àrea de llengua castellana** des del punt de vista de la **metodologia específica**, **l'aprenentatge cooperatiu** és una metodologia d'ensenyament-aprenentatge, amb un fort aval d'investigacions empíriques que han permès dissenyar les activitats i avaluar els resultats obtinguts. Internacionalment, les investigacions més importants que existeixen sobre el tema són les de Johnson i Johnson (2008) i Spencer **Kagan** (2001) i en el cas d'Espanya, **Pere Pujolàs** (2008), qui ha desenvolupat el programa "Cooperar per a aprendre/aprendre a cooperar".

Per tant, **l'aprenentatge cooperatiu** valora de forma positiva **l'heterogeneïtat del meu grup**, que converteix en un recurs d'aprenentatge i està en consonància amb el desig d'una societat més equitativa, democràtica i inclusiva.

Respecte als **recursos didàctics i organitzatius**, tot seguit trobem la seua classificació:

RECURSOS	
MATERI ALS Amb què?	<p>Faig ús de la pròpia infraestructura del centre amb els múltiples elements que la componen, dependències, equipament, mobiliari, material fungible, etc., i en especial els recursos de la Tecnologia de la Informació i la Comunicació, de gran importància.</p> <p>Al llarg del curs, per a assegurar la revisió dels continguts del currículum, el meu alumnat farà servir els materials següents:</p> <ul style="list-style-type: none">• Activitats digitals interactives vinculades al llibre.• Fitxes d'atenció a la diversitat (reforç i ampliació).

PERSONALS Qui?	El meu treball com a docent no és un treball aïllat, sinó en equip, per tant, conte amb persones i institucions que col·laboren en portar endavant esta programació didàctica.																										
	AGENTS INTERNS																										
	Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA.	AGENTS EXTERNS CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, ...																									
ORGANITZATIUS Cóm?	ESP AI	<p>Faig ús de diferents espais del centre, principalment l'aula ordinària. Respecte a l'organització del grup-classe cal dir que es fan servir diferents tipus d'agrupaments en funció de l'activitat a desenvolupar. No obstant això, com a organització més estable es treballa en grups base d'aprenentatge cooperatiu, de 4 alumnes, és a dir, trobem un total de 4 equips de treball.</p> <p>També faig ús dels espais exteriors propers a l'escola i d'interès per al meu alumnat (biblioteca i ràdio municipals, teatre, agència de viatges,...).</p>																									
	TEMPORALITZACIÓ	<p>Sobre l'organització del temps, l'horari de l'alumnat a l'àrea de Lengua castellana <i>serà de 4 sessions setmanals de 45</i></p> <p>Anualment fem la següent:</p> <table border="1"> <tr> <td>T.1</td> <td>1ª QUINZENA SETEMBRE</td> </tr> <tr> <td>T.2</td> <td>2ª QUINZENA SETEMBRE.</td> </tr> <tr> <td>T.3</td> <td>1ª QUINZENA OCTUBRE.</td> </tr> <tr> <td>T.4</td> <td>2ª QUINZENA OCTUBRE</td> </tr> <tr> <td>T.5</td> <td>1ª QUINZENA NOVENBRE.</td> </tr> <tr> <td>T.6</td> <td>1ª QUINZENA DESEMBRE.</td> </tr> <tr> <td>T.7</td> <td>2ª QUINZENA GENER.</td> </tr> <tr> <td>T.8</td> <td>1ª QUINZENA FEBRER.</td> </tr> <tr> <td>T.9</td> <td>2ª QUINZENA FEBRER.</td> </tr> <tr> <td>T.10</td> <td>2ª QUINZENA MARÇ</td> </tr> <tr> <td>T.11</td> <td>2ª QUINZENA ABRIL</td> </tr> <tr> <td>T.12</td> <td>1ª QUINZENA MAIG</td> </tr> <tr> <td>REPÀS</td> <td>2ª QUINZENA MAIG</td> </tr> </table>	T.1	1ª QUINZENA SETEMBRE	T.2	2ª QUINZENA SETEMBRE.	T.3	1ª QUINZENA OCTUBRE.	T.4	2ª QUINZENA OCTUBRE	T.5	1ª QUINZENA NOVENBRE.	T.6	1ª QUINZENA DESEMBRE.	T.7	2ª QUINZENA GENER.	T.8	1ª QUINZENA FEBRER.	T.9	2ª QUINZENA FEBRER.	T.10	2ª QUINZENA MARÇ	T.11	2ª QUINZENA ABRIL	T.12	1ª QUINZENA MAIG	REPÀS
T.1	1ª QUINZENA SETEMBRE																										
T.2	2ª QUINZENA SETEMBRE.																										
T.3	1ª QUINZENA OCTUBRE.																										
T.4	2ª QUINZENA OCTUBRE																										
T.5	1ª QUINZENA NOVENBRE.																										
T.6	1ª QUINZENA DESEMBRE.																										
T.7	2ª QUINZENA GENER.																										
T.8	1ª QUINZENA FEBRER.																										
T.9	2ª QUINZENA FEBRER.																										
T.10	2ª QUINZENA MARÇ																										
T.11	2ª QUINZENA ABRIL																										
T.12	1ª QUINZENA MAIG																										
REPÀS	2ª QUINZENA MAIG																										

Pel que fa als **critèris de selecció dels materials treballats**, la selecció l'he fet atenent als següents criteris:

- Adequació al nivell general de l'alumnat del meu grup i al nivell específic de l'alumnat

amb NEE.

- Presentació atractiva i lúdica dels materials.
- Materials en la llengua vehicular del centre.
- Adequada progressió en l'aprenentatge.
- Material d'atenció a la diversitat variat i coordinat amb el manual utilitzat a l'aula.
- Activitats adequades als objectiu que es pretenen treballar i assolir.

Respecte als **critèris d'utilització**, per a fer servir els materials he tingut en compte:

- L'adequació al moment del procés d'aprenentatge del meu grup.
- L'adequació als objectius que pretenc aconseguir.
- La possibilitat de fer més atractiu este procés d'ensenyament.

En atenció als diferents ritmes i nivells que poden donar-se en el meu grup, i sempre atenent a la diversitat, he planificat **DIFERENTS TIPUS D'ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.**

L'aprenentatge se sustentará en un seguit d'activitats que es concretaran en el desenvolupament de les unitats didàctiques, sobretot les plantejades en el manual 4 – Projecte Explora, d'Edicions Bromera.

Activitats complementàries/ extraescolars.

Les activitats complementàries i o extraescolars a la programació estaran configurades al voltant dels següents paràmetres i incloses en la PGA.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT. ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

La **base legal** de l'avaluació en Educació Primària la trobem a l'**article 20 de la LOE** en la seua redacció donada per la **LOMCE**. Així mateix, al **RD126/2014**, articles 11 (**promoció**) i 12 (**avaluacions**); als articles 6-7, 8-9 i 10 del **D108/2014** i de forma més específica en l'**Orde 89/2014**, del 9 de desembre, sobre documents oficials d'avaluació i altres qüestions organitzatives com la permanència extraordinària (article 101) i flexibilització curricular (article 11).

Sobre les seues **característiques**, cal dir que l'avaluació en Primària és **contínua**, **formativa** i **integradora**, tenint en compte els resultats en totes les àrees. Temporalment realitze una avaluació **inicial**, una avaluació **contínua** amb caràcter formatiu i una avaluació **final**. En este sentit, l'**avaluació** dels processos d'aprenentatge del meu **alumnat** serà **contínua** i **global**, i tindrà en compte els seu progrés en el conjunt de les àrees.

Este **caràcter continu de l'avaluació** té com a objectiu principal detectar les dificultats en el moments en què es produeixen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la meua intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions del meu alumnat.

Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent, baix la meua coordinació com a tutora, celebrarà sessions d'avaluació per valorar els aprenentatges del meu alumnat. Com ja he comentat, realitzaré **tres sessions d'avaluació durant el curs**, una per trimestre, **a més d'una avaluació inicial** durant el primer mes lectiu.

A l'**avaluació inicial** on faig constar els coneixements previs dels quals parteix el meu alumnat, mitjançant l'elaboració de les proves inicials corresponents, anotant els resultats a nivell individual i de grup de la classe.

A més, en cadascuna de les sessions d'avaluació que tindrem anotaré a l'acta els acords aconseguits, les decisions adoptades i la informació que cal transmetre als representants legals del meu alumnat sobre el seu procés educatiu.

Els resultats de l'avaluació s'expressen en els següents nivells: Insuficient (IN) per a les qualificacions negatives, Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX) per a les qualificacions positives. Per a **l'avaluació contínua** utilitze tècniques i instruments d'avaluació que especificaré una mica més endavant. Respecte a les decisions sobre promoció de l'alumnat, s'adoptaran en **l'última sessió d'avaluació del curs escolar (avaluació sumativa i final)**, en el context del procés d'avaluació contínua, tenint en compte que l'alumnat que accedisca al curs següent amb avaluació negativa en alguna de les àrees del curs o cursos precedents, rebrà els suports necessaris per a la recuperació d'estes (**art. 7 D.108/2014**), sent els referents de la promoció els criteris d'avaluació de l'àrea i curs corresponent, i la concreció que realitze en la PD (**art. 8 D108/2014**), tenint especial consideració l'àrea de *Ciències de la Naturalesa*. Resulta imprescindible, per tant, la utilització de criteris d'avaluació i de qualificació.

Els **criteris d'avaluació** estan redactats en termes **competencials** i han de servir de referència per valorar els aspectes adquirits i consolidats, però també aquells que es presenten dificultosos o que no han sigut adquirits pel meu alumnat. Estos criteris apareixen al **D108/2014** i *descriuen allò que es vol valorar i que l'alumnat ha d'aconseguir, tant en coneixements com en competències, responent al que es pretén assolir en l'assignatura*. Per això, en cadascuna de les meues UD he dissenyat uns criteris d'avaluació relacionats amb els objectius que pretenc que aconseguisca el meu alumnat.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

D'acord amb allò establert a **l'article 12 del RD126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, i a **l'article 6.2 del D108/2014**, com a mestra **he d'avaluar l'aprenentatge del meu alumnat, però també la meua pràctica docent**, i per tant cal establir una sèrie **d'indicadors d'èxit** en la meua programació didàctica.

L'objectiu és aconseguir una acció pedagògica de qualitat per intentar millorar la meua activitat docent. Només reflexionant sobre la manera de treballar i posant els mitjans adequats per millorar- la podré esmenar les possibles deficiències i dificultats i, per tant, avançar de forma correcta.

En este sentit, presente un **instrument d'avaluació de la meua pràctica docent**, que, a la mateixa vegada, és aplicable a l'avaluació de la meua pròpia programació didàctica, la qual

conté una sèrie d'indicadors d'èxit de bones pràctiques docents, una escala d'autoavaluació, així com un apartat per a especificar les dificultats sorgides i unes propostes de millora de cada indicador d'èxit avaluat.

EN RELACIÓ AMB OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	SÍ	NO	OBSERVACIONS
He contextualitzat en relació amb el nivell de desenvolupament i competència de l'alumnat			
Les activitats són coherents amb els objectius contemplats			
Relació entre objectius i criteris d'avaluació			
Contemple objectius i continguts de fets, procediments i actituds			
Les unitats es desenvolupen en espais de temps amplis			
La seqüència dels continguts facilita el repàs			
Establis uns mínims de suficiència en els criteris d'avaluació			
Les activitats desenvolupen suficientment els diferents tipus de continguts			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatges diferents			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat			
Les activitats estan dissenyades en consideració dels interessos dels meus alumnes i resulten motivadores			
EN RELACIÓ AMB LA METODOLOGIA			
Els meus alumnes participen en la formulació dels objectius, continguts i activitats			
Introduïsc habitualment el tema			
Oriente individualment el treball dels meus alumnes			
Utilitze materials d'elaboració pròpia			
Atenc a la diversitat dins del meu grup			
L'AVALUACIÓ			
Valore el treball en classe i en casa			
Inclouisc activitats de suport i ampliació			
Coneixen els criteris d'avaluació els meus alumnes i les famílies			
Corregisc els meus errors immediatament			
L'avaluació és continua			

Qüestionari d'autoavaluació PRÀCTICA DOCENT	Tutor/a	CURS	TRIMESTRE

INDICADORS	Valoració (1-4) de menor a major grau de satisfacció	Observacions i propostes de millora
-------------------	---	--

En relació amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació programats.

<i>La PD i les UUDD estan ben contextualitzades, en relació amb el nivell de desenvolupament i la competència del meu alumnat.</i>		
<i>He plantejat activitats coherents, d'acord amb els objectius establerts.</i>		
<i>Hi ha relació entre els objectius i els criteris d'avaluació.</i>		
<i>Tinc en compte l'educació en valors.</i>		
<i>La seqüenciació dels continguts facilita l'aprenentatge.</i>		
<i>Es relacionen els continguts i les activitats amb els interessos i coneixements previs del meu alumnat.</i>		
<i>Plantege activitats que assegurin l'adquisició dels objectius i continguts didàctics previstos.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatge significatiu.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat.</i>		
<i>Propose activitats variades i adequades als diferents ritmes d'aprenentatge del meu alumnat.</i>		

En relació amb la metodologia.

<i>Distribuisco el temps adequadament.</i>		
<i>Mantinc l'interès de l'alumnat partint de la seua experiència, amb un llenguatge clar i adaptat.</i>		
<i>Treballe diversos agrupaments a l'aula.</i>		
<i>Utilitze recursos variats i d'elaboració pròpia.</i>		

En relació amb el meu alumant.

Proporcione al meu alumnat informació sobre l'execució de les tasques i indicacions sobre com podem millorar-les.

Motive al meu alumnat perquè realitzin les activitats.

Els ensenye a usar les TIC de manera adequada i de forma autònoma.

Sóc equitativa amb tots i mostro imparcialitat.

Els oferisc suport sempre que el necessiten.

En relació amb les famílies.

Els proporcione informació de manera periòdica i amb un llenguatge clar i senzill.

Col·labore amb les famílies en les activitats escolars i complementàries.

Realitze sessions de tutoria periòdicament.

En relació amb l'avaluació.

Revise i corregisc freqüentment els continguts, activitats i propostes.

Incloc activitats complementàries de suport i ampliació.

L'avaluació és contínua, global i sistemàtica.

Proporcione informació al meu alumnat sobre l'execució de les tasques i sobre com poden millorar-les, afavorint també els processos d'autoavaluació.

En cas d'observar objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seua adquisició.

Estos criteris d'avaluació es desglossen en **estàndards d'aprenentatge avaluables, tal i como es mostren a cada unitat didàctica**, i són definits com *les especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten allò que l'alumnat ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura, han de ser observables, mesurables i avaluables, i han de permetre graduar el rendiment o èxit assolits.*

Els criteris d'avaluació seran els referents per decidir sobre les qualificacions del meu alumnat, així com la seua promoció al curs vinent. No obstant, he de comptar amb els anomenats **criteris de qualificació** que, d'alguna forma, serveixen de complements als anteriors criteris d'avaluació.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	Àrea LENGUA CASTELLANA Y LITERATURA	
QUÈ VALOREM?	COM HO VALOREM?	QUANT?
Adquisició de continguts treballats en les diferents UD	Control de cada unitat	60%
Deures i treballs	Resolució de tasques, treballs individuals i grupals, exposicions, observació sistemàtica, full de seguiment.	30%
Actituds dins i fora de l'aula, esforç, entusiasme, interès i ajuda a companys.	Registre d'actituds, plataforma digital.	20%

Respecte a les tècniques d'avaluació, ja estan recollides a l'apartat anterior (columna central). Dins les tècniques de recollida d'informació cobra especial rellevància l'ús de **fulls de registre i seguiment**.

Per últim, **als pares i/o tutors legals** del meu alumnat els informo dels resultats i processos d'avaluació a través de diferents **canals d'informació** com són: l'**Agenda**, les **tutories** individuals, les **reunions** col·lectives, la plataforma de gestió del comportament, i els **Butlletins** trimestrals d'avaluació.

Pel que fa a les **activitats de reforç i ampliació**, són un conjunt d'actuacions, amb o sense suport escrit o multimèdia, que potencien, faciliten i possibiliten l'adquisició excel·lent dels objectius de l'assignatura *de Lengua castellana y literatura* per al quart curs de primària, alhora que ens permeten un millor desenvolupament de les competències bàsiques.

Les possibilitats, en aquest sentit, són:

- **Fitxes d'atenció a la diversitat** vinculades al llibre.
- **Resolució d'activitats digitals** .

Biblioteca d'aula.

- Làmines relacionades amb els blocs de continguts del currículum.
- Visionat de pel·lícules i documentals relacionats amb els continguts del currículum.

MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

A l'**escola inclusiva** que contempla el nostre Sistema Educatiu, cal **atendre a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions**. Els alumnes necessiten respostes educatives diferenciades, i les causes d'esta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història educativa i escolar o, fins i tot, amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula. Per tant, per atendre a la diversitat del meu alumnat, la meua actuació educativa anirà encaminada a:

- Portar a terme mesures **d'ensenyament adaptatiu**, on els objectius i continguts es mantenen constants, adaptant la meua metodologia segons les característiques del meu alumnat.
- Proposar **activitats diversificables** (ajustant individualment la seua dificultat a cadascú) i **diverses** (diferents per a cada alumne).
- Establir per a determinats alumnes propostes curriculars que suposen una **adaptació a ritme dels seus aprenentatges**.
- Dissenyar les **ACI** o **ACIS** oportunes, juntament amb l'equip docent, prèvia avaluació psicopedagògica, si fóra necessari.

Fer **activitats grupals** i **agrupacions flexibles**.

- Proposar programes de **suport**, **reforç** o **enriquiment curricular**, segons els casos.
- **Coordinar-se amb els professionals de suport a l'acció educativa del centre**, a fi d'oferir un proposta curricular que done resposta a les necessitats de l'alumnat.

Entre les **MESURES ORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa II del decret d'inclusió) realitzaré una sèrie d'**ADAPTACIONS METODOLÒGIQUES** com són:

- En les **EXPLICACIONS**: simplificar les instruccions; proporcionar, abans de l'explicació, un llistat de concepte clau; escriure en la pissarra la informació; promoure una participació activa; fer preguntes i demanar respostes; i assignar un company/tutor a qui ho necessite.
- En les **ACTIVITATS**: ajustar el temps; segmentar les tasques; prioritzar la qualitat front a la quantitat; proporcionar reforços positius; evitar la supervisió de mode exhaustiu; ajudar en la resolució de les activitats diàries mitjançant **autoinstruccions de Meichenbaum**, i estratègies d'afrontament de l'error.
- Respecte a **l'ORGANITZACIÓ**: fer servir **l'agenda**, donant estratègies per a utilitzar-la bé com, per exemple, utilitzar per a cada matèria un color; posar els horaris visibles i les normes explícites; oferir claus visuals i auditives a l'inici o conclusió d'una activitat (penjar cartell a la pissarra si toca, per exemple, temps de lectura); buscar una bona ubicació dins d'un grup base allunyat dels estímuls de la porta i les finestres; i organitzar l'espai en prestatgeries i caixes d'ordenament.
- En quant al **COMPORAMENT**: potenciar sistemes d'autoreforç com la plataforma ClassDojo; no prestar excessiva atenció a la conducta pertorbadora; tècnica de l'ós Artur per a treballar la resolució de problemes derivats de conductes disruptives; mantenir, per la meua part, un estil positiu d'interacció i propiciar la integració en el grup-classe; treballar jocs d'assertivitat i d'intel·ligència emocional; crear el racó de la pau.
- Sobre els **CONTINGUTS DE CIÈNCIES**: adaptar els enunciats de les activitats perquè resulten més ràpides i senzilles de llegir; sempre mostrar les autoinstruccions davant dels enunciats de les activitats; aplicar les autoinstruccions "STOP" (PARE i deixe el llapis sobre la taula; MIRE, DECIDISC, SEGUISC I REPASE); donar més temps per a pensar; i treballar mitjançant l'aprenentatge cooperatiu.
- Per últim, com a **RECURSOS HUMANS**, treballaré en equip juntament amb el mestre de suport i la resta de professionals.

Sent la **base legal** per a atendre a la diversitat la següent:

- **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- **Ordre 20/2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

Com a **MESURES EXTRAORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa III i IV del decret d'inclusió) cada aula disposarà de la documentació de l'alumnat inclosos a aquests nivells de resposta educativa.

FOMENT DE LA LECTURA I ELEMENTS TRANSVERSALS

Respecte al **foment de la lectura, comprensió lectora i expressió oral i escrita**, cal dir que la **lectura** és important, és la **millor eina amb què comptem per a aprendre**. Cal fomentar l'hàbit lector des de totes les àrees de l'educació primària. L'ensenyament de la lectura mecànica ha de donar pas a la lectura comprensiva i s'ha de potenciar el fet de llegir com un mecanisme per a assolir tot un seguit d'objectius relacionats no sols amb la lingüística, sinó amb tots els àmbits de l'aprenentatge. A més, cal crear en l'alumnat l'hàbit lector.

Per aquest motiu, manllevat del camp de l'ensenyament de segones llengües, actualment s'ha de potenciar dos tipus de lectura diferents: la **lectura intensiva** i la **lectura extensiva**.

La lectura intensiva es treballa a l'aula, amb textos curts que ens permeten treballar les microhabilitats i els diversos tipus de comprensió. Al manual hi apareixen textos explicatius, com correspon a un llibre de ciències (quadres de teoria, explicacions...), però també s'hi inclouen nombrosos fragments literaris de temàtica científica divulgativa, que donen lloc a treballs de comprensió lectora i també l'expressió, tant oral com escrita.

La lectura extensiva es pot dur a terme fora de l'aula,.

La **LOE**, al seu **article 18.6**, sobre organització de l'etapa de Primària, modificat per la **LOMCE**, estableix que "**Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, l'empreniment i l'educació cívica i constitucional es treballaran en totes les àrees.**" Açò mateix s'especifica en el **RD126/2014**, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària, en el seu **article 10**.

Sobre la comunicació audiovisual, Tecnologies de la informació i de la Comunicació, el RD126/2014 estableix en el seu article 7 els objectius de l'etapa d'EP i en relació a este apartat determina com un dels seus objectius: *i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.* Per tant, la utilització de la comunicació audiovisual i les TIC cobren especial rellevància en el seu ús educatiu. Entenc que aprendre a través de la comunicació audiovisual no es solament conèixer les noves tecnologies o mitjans de comunicació, sinó sobretot conèixer i interpretar els llenguatges amb els que s'expressen, les estratègies comunicatives i els continguts dels seus missatges. Respecte a la meua PD:

Fem ús d'aplicacions que fomenten el treball en classe com:

- **Recolzament audiovisual a l'aula**, ja que disposem d'un equip multimèdia complet a l'aula amb ordinador i connexió a Internet, altaveus, projector i **pissarra digital**, i molts dels continguts a treballar s'acompanyen de material audiovisual o activitats on-line.
- **Activitats interactives**: serveixen d'introducció a les que es treballen sobre el llibre i són prèvies a l'activitat individual. Poden ser realitzades col·lectivament o individualment. La seua disponibilitat a través d'Internet permet que siguin treballades pels alumnes a casa, reforçant d'aquesta manera el treball realitzat a classe.
- **Recursos d'internet**: també a través de la PDI accedirem a imatges, vídeos o enregistraments que reforcen els continguts treballats a classe. Seran emprats per a il·lustrar les explicacions de classe, i posteriorment per a construir activitats específiques.

En quant a **l'emprenedoria**, "Educar a un xiquet és essencialment ensenyar-li a prescindir de nosaltres". El RD126/2014 especifica en el seu article 10 que "Els currículums d'Educació Primària incorporaran elements curriculars orientats al desenvolupament i consecució de l'esperit emprenedor". Entre els objectius d'esta etapa, especificats en l'article 7 d'este RD, en relació a l'empreniment, destaca el de: *b) "Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en sí mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor"*.

Sota estes premisses, en la meua PD sobre l'àrea de matemàtiques programaré **activitats encaminades a potenciar les iniciatives personals i l'esperit emprenedor del meu alumnat** mitjançant una **metodologia participativa i activa**, en la què el **treball col·laboratiu**, la responsabilitat, el lideratge i l'esperit d'equip cobren especial rellevància a la vegada que servisquen per a desenvolupar la competència d'aprendre a aprendre i la competència del sentit

d'iniciativa i esperit emprenedor. Així, doncs: treballarem el foment de l'**autonomia** de l'alumnat; proposaré situacions basades en la **vida real** que siguen interessants; presentaré tasques, **assequibles** a les seues possibilitats i capacitats, que suposen entrenar en la planificació, fixar metes i estimular la motivació de l'èxit; fomentaré la **inventiva i la generació** d'idees; promouré el **treball en equips** d'aprenentatge cooperatiu, establint rols en el treball grupal: secretari/a, portaveu, encarregat/da de materials i moderador.

Per últim, respecte a **l'educació cívica i constitucional**, en la meua PD **tindrè molt en compte l'educació en valors cívics i constitucionals** que com a continguts impregnaran tota la meua activitat educativa. La **tolerància, la convivència escolar i social, la responsabilitat, la participació i cooperació, la democràcia, la justícia, la solidaritat, el valor de la interculturalitat, la igualtat i no-discriminació per raó de gènere, el pluralisme i la diversitat** són **valors** molt apreciades que treballen en la meua PD. El treball escolar de l'educació cívica i constitucional contribuirà al desenvolupament de la competència social i ciutadana.